دیمانێ لێگێڵ نووسێر و شاعیر ئیسماعیل خۆشناو.. ئامادەکردنی- کامەران حاجی ئەلیاس

نووسەر شاعیر "ئیسماعیل خۆشناو": شیعر پێناسەیێکی ون بووی مرۆڤە
نووسەر شاعیر "ئیسماعیل خۆشناو" وەك شاعیرێكی كورد سەرەتا بە زمانی دایك ، چۆنە نێو جیهانی نووسین و شیعر نووسین ، لە گۆڤارەكانی ئاسۆی پەروەردە ، نوایەی نوێ.. بەرهەمەكانی خۆی بڵاوكردۆتەوە بەهۆی ئەوەی مامۆستای زمانی عەرەبی بووە ، توانیویەتی بە زمانی عەرەبیش شیعر بنووسێت و لە زۆربەی گۆڤار و رۆژنامە عەرەبییەكان بەزمانی عەرەبی شیعر بڵاودەكاتەوە ، چەندین خەڵات لەسەر ئاستی وڵاتانی عەرەبی وەرگرتووە بۆ زیاتر ئاشنا كردنی ئەو شاعیرە بە ئێوەی خۆشەویست ئەم هەڤپەیڤینەمان لەگەڵیدا سازكرد.

دیمانە – كامەران حاجی ئەلیاس

سەرەتا پێمان باش بوو كورتەیەك لە ژیانی خۆت بۆ خوێنەرا نمان باس بكەیت –

من ئیسماعیل حەوێز تەها ناسراو بە "ئیسماعیل خۆشناو" لە دایك بووی گوندی كونەفلوسە / شاری هەولێر ساڵی 1973 ، دەرچووی زانكۆی دهۆكم ، ئێستا مامۆستای زمانی عەربیم لە قوتابخانەی زاگرۆس لە شاری هەولێر ، بەرێوەبەری (مپلیە أربیل لشعبە المبدعین العرب) م كە سەر بە (جامعە الدول العربی) یە.

-باشە بابزانین چۆن بە جیهانی نووسین و شیعر ئاشنا بووی؟
*سەرەتای نووسینم بابەتێكی پەروەردەیی بوو بە زمانی دایك، لە گۆڤاری ئاسۆی پەروەردەیی سەر بە وەزارەتی پەروەردە لە ساڵی (٢٠٠٥) بڵاوكرایەوە ، پاشان نووسینەكانم بە زمانی كوردی لە رۆژنامەی خەبات و گۆڤاری هەرێمی كوردستان و نوایەی نوێ بڵاوكراوەتەوە ، گۆشەیكم هەبوو لە گۆڤاری نوایەی نوێ بە ناوی (لە ئەلبومی مامۆستایەتیمدا) وە لە هەمان گۆڤار كۆمەڵێك شیعرم بە

زمانی کوردی و بە ئەزموونێکی سەرەتایی بڵاوکردەوە ، وە لە گەڵ ئەمەشدا کۆمەڵێك شیعری عەرەبیم هەبوو بەڵام دەزگایەکی راگەیاندنی ڕۆشنبیری عەرەبی نەبوو تاکو تیایدا بڵاویبکەمەوە تەنها گۆڤاری (الاتجاه الآخر) نەبێ ئەویش سیاسی بوو، دواتر تەنها بە عەرەبی نووسیم کە پسپۆریەتی خۆم بوو لە خوێندن وە بەردەوام بووم تا ئێستا کە دەقە شیعریەکانم لە زۆرێك لە گۆڤار و ڕۆژنامە عەربیەکان بلاوکراوەتەوە.

-چۆن شیعر پێناسە دەکەیت؟

*گەر لە روانگەی نووسینی خۆمەوە پێناسەی شیعر بکەم ئەڵێم شیعر پێناسەێکی ون بووی مرۆڤە ، لە گەڵ دۆزینەوەیدا دەبیت بە خاوەن بەهەشتێك بە گوزەرێك بە نێو وشەکانی دا هێمنی و ئاسوودەیی سێبەر بەسەرتەوە ئەکات و مەینەت و نەهامەتی ناتوانێت ڕێ بە هەنگاوەکانت بگرێت . بۆیە شیعر پێناسەی خود دۆزینەوەیە ، من لە وون بووندا خود و ژیانی خۆم لە گەڵ شیعردا دۆزیەوە .

- **هۆکاری نووسینی شیعرەکانت بە زمانی عربی بۆچی دەگەڕێتەوە؟**

  *من سەرەتای شیعر نووسینم بە زمانی دایك زمانی کوردی بووە بەڵام بە هۆی ئەوەی من پسپۆرایەتیم عەربی بوو و لە هەمان کاتدا مامۆستای عەرەبیش بووم بۆیە من بە پێویستم زانی گرنگی بە پسپۆرایەتی خۆم بدەم وە لەم ڕێگایەوە خزمەت بە وڵاتەکەم بکەم.
- **هەوڵت نەداوە بە زمانی دایك شیعر بنووسیت؟**

  *گومان لەوەدا نییە کە خوێندنی چوار ساڵەی زانکۆ بۆ شارەزابوونە لە بوارێك دا بۆ ئەوەی بتوانیت تەندروستانە خزمەت بە گەل و وڵاتەکەت بکەیت جا بۆیە من باوەرم وایە کە لەوەی تێیدا پسپۆرم دەتوانم زیاتر خزمەت بکەم هەم وەك کوردێك کە توانیتم بە زمانێکی تر شیعر بنووسم هەم بۆ ناساندنی وڵاتەکەم لە ڕێگای شیعرەکانم کە نووسەرەکەی ڕۆڵەی کوردستانە،هەروەك لەسەرەتا ئاماژەم بەوەش دا من لەسەرەتای نووسینم بە زمانی دایك بوو.
- **بە بۆچوونی بەڕێزتان کاتێکی دیارکراو هەیە بۆ نووسینی شیعر؟**

  *بەڕای من شیعر کەسایەتیەکان دروست دەکات ، کەسایەتیەکان ناتوانن شیعر دروست بکەن . شیعر دەسەڵاتی بەسەرمانەوە هەیە ، ئێمە دەسەڵاتمان بە سەر شیعردا نییە ، بۆیە شیعر بڕیار ئەدا کەی بنوسرێت ، تا زەمینەی گونجاوی بۆ سازنەکەیت

ئامادەنییە بریاری لە دایکبوون بدات . جا هەر کەسێك بیەوێت دەسەڵاتی خۆی بەسەر شیعردا پسەپێنێت سەرکەوتوونابێت . من هیچ دەقێکم بەبێهێ نەنووسیوە . زەمینە رەخساوە و شیعر لە دایك بووە.

- **شاعیرێکی دیاریکراو هەیە پێ سەرسام بیت، یاخود کاریگەری لەسەر تۆ هەبێت؟**

*زۆر حەز بە شیعرەکانی شاعیری بەناوبانگ "کریم العراقی" دەکەم وە هەروها دەقێکی شیعری شاعیری مەزن (محمود غنیم)کە هەرگیز لە بیرم ناچێت و بۆ قوتابیەکانم ئەیڵیمەوە هۆنراوەی (انا و ابنای). وە دیوانی (عمرو بن ابی ربیعە)م زۆر لا خۆشە و یادەوریم لە گەڵدا هەیە ، ئاشکرایە کە پەرتووکی دیوانی شیعری عەرەبی لە شاری هەولێردا کەمە منیش کتێبخانە بە کتێبخانە بە دوای دیوانێکی شیعری کۆنی عەربی دا دەگەڕام و هیچ دیوانێکم دەست نەکەوت تەنها دیوانی (عمرو بن ابی ربیعە)ە نەبێت ، وە کاتێ خوێندمەوە دیتم بە شاعیری ئافرەتان ناسراوە تا رادەیەك ئافرەتان لە ترسی ئەو خۆیان دەشاردەوە نەوەك شیعریان بەسەر جوانیاندا بنووسێت.

- **هەوێنی شیعرەکانت لەچییەوە سەرچاوە دەگرێت؟**

*لە بێ بەش بوونم لە سۆز و خۆشەویستی جا گەر لە سۆزی ئافرەت بێت یان سۆزی وڵاتەکەت یان سۆزی میللەتەکەت بێت هەمووی بە ئازارە ، یان لە باوەشی بێگانەێکدا هەست بە سۆز و خۆشەویستی ئەکەیت و بە ئەرێنی هۆنراوەکەت دەنووسیت یان لە وشکانیدا ئەمێنیتەوە و بە نەرێنی هۆنراوەکەت دەنووسیت . گومانیش لەوەدا نییە کە سۆزی بێگانە تا کۆتایی بەردەوام نابێت.

- **کوردستان لە کوێی نێو شیعرەکانتە؟**

*من سەرەتا لە عەوداڵی گەران بە دوای خودی خۆمدا بێهۆش بووم وە کاتێ خودی خۆم دۆزیەوە بەهۆش خۆم هاتمەوە دیتم وڵاتم لە خۆم وون ترە بۆیە هۆنراوەی (هاواری نیشتمان) و (قۆرخکاری لە وڵاتەکم) م نووسی (صرخه وگنی) و (احتکار فی وگنی))

- **کتێب ، یاخود دیوانی چاپکراوت هەیە ؟**

*دیوانیکی شیعریم چاپ کراوە و بە ئەلکترۆنیش بڵاوکراوەتەوە بە ناوی (لوحات من نون) واتا تابلۆیانێك لە نون کە پێشەکیەکەی شاعیر و رەخنەگری ناسراو سوری مامۆستا(عادل نایف البعینی) ، هەروها کۆکراوەی زۆربەی ئەم رۆژنامە و گۆڤارانەی کە شیعرەکانمی تێیدا بڵاوکراوەتەوە لە سێ بەش

بەرگم کردوون.

- **پرۆژەی داهاتووت چیە؟**

پڕۆژەی داهاتوو دیوانە شیعری دووەممە بە ناوی (نوارس من الامل) واتا نەورەسانێك لە ئومێد کە پێشەکیەکەی لە لایەن شاعیر و رەخنەگری ناسراوی عیراقی (کمال عبدالرحمن) نووسراوە ، نیازم وایە بەم نزیکانە چاپی دەکەم . هەروها بەردەوام دەبم لە کۆکردنەوە و بەرگ کردنی هەموو ئەو رۆژنامە و گۆڤارانەی شیعرەکانمی تێدا بڵاودەکرێتەوە.

- **ئێمە زۆر سوپاست دەکەین بۆ ئەو دیدارە**

*منیش لە کۆتاییدا زۆر سوباسی بەرێزتان دەکەم ،هەرسەرکەوتووبن.

وردەباس .. پشکۆ ناکام

پاش ئەو هەموو نەگبەتی و ماڵ وێرانییەی ڕژێمەکەی هەولێر و بنەماڵەی بارزانی هێنایان بەسەر خەڵکی کوردستان ، تازە بە تازە حیزب و لایەنەکانی لە دەرەوەی هەولێر و لە بەردەم مایکەکانا عەرزی عەزێەتی خۆیان وەک دەسۆز و غەم خۆری میللەت نیشان ئەیەن و ئەڵێنگە یەکێ نەیانناسێ ئێمەیە دەستیان بگرن با لەوە عەسەبی تر نەبن ، بەڵام غیرەت نەیگرتن بەدەم دەعوەتەکی بنەماڵەی نەچن و بڵێن چۆن ئەم وەزعەتان بەسەر خەڵکا هێناوە هەر خۆشتان چاری بکەن چونکە ئەوە ئەوەن سی و حەوت ملیار دۆلارتان لە
قوت و داهاتی خەڵک دزیوە و ئەوە بەرپرسیاری نەهامەتییەکانی ئەم خەڵکەن ، هەمویان بەپەلە پروسەکە گۆشتنە خزمەت دەربار و نەیانتوانی لە بچوکی خۆیان دەرچن و بەدەم پێنجە ئیمزایان کرد کە وەفدێک بنێرن بۆ بەغا بۆ ئەوەی حکومەتی ناوەند تەمێ بکەن و لە هەموویشی زیاتر کەمیدیا ئەوەیە کە سەرەکی وەفدی ئەمجارەی (پارێزەرانی میللەت) هەمان ئەو کەسەیە کە بەهانەی ئابوری سەربەخۆوە میللەتی توشی ئەم نگبەتیە زرد و بە پێنجا ساڵ داوات و قوتی ئەو خەڵکەی بەتاڵان برد و خستیە هەڵاجەوە و خۆشی وەک دابەزینی جارانی عەسکەر هەموو جومعە و خەمیسەک لە ئەنقەرەیە ، ئەی ئەم وەفدە حەزرلەوە ناکا لە بەغا پێیان بڵێن : ئەرە ئەمە ئەو برادەرە نەبوو کە ئەیووت بەغا موفلیسە و “پورە” نینە !! چ

خێرە وا گێڕتان گۆڕی و هاتونەتەوە بۆ زەکات و سەدەقە !!ئەی ئێوە نەتان ووت لەگەڵ بەغایا ئەبین بە دووو دراوسێی باش !! ئەی کە ئێمە شۆڤێنـی و مەزهەبـی و داگیـرکەر و دۆژمنـی کوردسـتانین خێـرە بۆ مووچەیەک کە خۆتان دزیوتانە چۆکتان دایاوە خۆ ئەوە بەغا نیە ئەو هەموو ملیار دۆلارەی لە قوتی خەڵک دزیوە و تا پەنجا ساڵی تر قەرزاری کردوون، ئەی ئەم دەسەڵات و بنەماڵەیە هەموو جارێک ئیمزا ناکا بۆ تەسلیم کردنی نەوتی هەرێم بە بەغا لەسەری مانگەوە دوایش ئەڵێ من ووتومە سەری مانگ بەڵام سەری کام مانگ؟ ئەوەم نەووتوە…
گەر وەفدی هاوڕێی سەرچاوەی بێ مووچە کردنی خەڵک ئەو پرسیارانەیان لێ بکرێ ئەڵێن چی و مەوقیفیان جی ئەبێ؟"هەر چەنە لەم ڕۆژگارەیە مەوقیف کەمالیاتە"..بوونی وەفدێکی وا بە سەرۆکایەتی کەسێکی وا وەک ئەو پەندەیە کە ئەڵێ" ئەو ڕۆژە قوڕ کرا بەسەری مریشکا کە ڕێوی کرا بە حاکم.."..

– لەسەروبەندی دەربڕینی نارەزایەتیەکانی ئەم دواییە سێ جوارێک لە پارلەمانە کارتۆنییەکەی هەولێر خۆیان گیف کردوە و سلفیان لێیا بەرەوە سلێمانی تا بەشداری خۆپیشانـان بکەن و تەخـت و تـاراجی دەسەڵات بکەن بە کەلاوە بەڵام گوایا رێگریان لێکرا و نەهێڵرا خەوی بێ مووچەکان بێتە دی !! ئەم گروپی ئەیام زەمانی موعارەزەیە کە دووساڵە وەک شایەری دەسەڵات بەشان و باڵی حکومەتا هەڵئەیەن و لەگەڵ دەهۆڵ و زوڕنای کورسی و پارە بەیت و بالۆرەی چاک سازی ئەڵێنەوە و هەر هەفتەیەک چەن زانـــــا و موفەکیرێکیــــــان بە ناوی"ڕاوێژکار"وە لێ دائەمەزرێ بە تەعەهودی پارەلە دەسەڵات و بێ دەنگی لەوان..!! بەڕاستی مایەی پێکەنینە تۆ خۆت لە هەولێر بی و نوتقت لێ نەیە و حەسانەی بەناو پارلەمانتاریشت هەبێ و چاک بزانی تا لە هەولێر جوڵە نەکرێ دەسەڵات باکی بە هیچ نیە ،کەچی بتەوێ بێیت و لە سلێمانی نارەزایی بنوێنی
و وا نیشـان بەیـت کە تۆش لە بەرەی خەڵـک و مافەکـانی ئەوی ، ئەم سینـاریۆ فاشیلەشیـان وەک ئەوانی تریان لای خەڵک هەر زوو پەردەی لەسەر لابرا و نە کەس بۆیان گریا ونە چەپڵەشیان بۆ لێدرا ، چونکە گەر یەک تۆز هەست بە موعاناتی خەڵک بکەن فەرموون ئەوە خۆتان لە هەولێرن و معاش خۆری دەزگایەکی کارتۆنین بەناوی پارلەمانەوە دەفەرموون جوڵەیە بکەن ، بەگژا جونەوەیەکی دەسەڵات بنوێنن ، ناڕەزایەتی لە ناوماڵی خودی دەسەڵاتا بە ئەنجام بگەیەنن ، ئ□و□ □□ژگارێک بوو ئەتان□□ان ئەبێ سیستەممی حوکم بگۆڕدرێت ، کەچی ئەمڕۆ ناتوانن
تەنها دروشمێک لە شارێکەوە ببـەن بۆ شارێکی تر !!دیارە بۆن و

بەرامی وەزارەت و وەکیل و پارلەمان و راوێژکار لە پەل و پۆی خستوون و نیمچە ئفلیجێکی سیاسین و گلەیی لە ئفلیج ناکرێ. ......

– کاتی خۆی برادەرێک ووتی: پەلەمەکەن لە حوکمتان بۆ سەرۆکی ئەم کابینە تازەیە چونکە ئەمە تا ئێستا خۆیمان نەدیوە و تەنها "تارمایی"یەکیمان دیوە و کە ئەڵێ ئەمە تارمایی کەسێکی دەسەز و باش نییە !! جا دوای ئەوەی ئەم تارماییە بەسەر خەڵکی هێناوە ئەبێ هەموو دوعا بکەین خودایە خۆی دەرنەکەوێ ، ئەمە تارماییەکەیەتی وامان بەسەر ئەهێنێ ئاخۆ خۆی دەرکەوێ چیمان لێ بکا و چیمان بەسەر بێنێ ..خودایە بمانپارێزی لە تارمایی و حیزبی تارماییەکان...

لە دۆخێکی ئاڵۆزو دژواردا دەنگی شەری ناوخۆ بەرز ئەبێتەوە.. ئەحمەد رەجەب

رۆژ لە دوای رۆژ قەیرانەکانی هەرێمی کوردستان لە هەڵکشاندایەو لە هەموو شتێك زیاتر دەنگی نشازی شەری ناوخۆیە بۆیە پێویستە هەموولایەك لە دژی ئەو شەرە قیزەونە کە بانگەشەی بۆ ئەکرێت رۆڵیان هەبێت و دەنگ بۆ ئاشتی وتەبایی بەرزبکەنەوەو رێگر بن لە بەرامبەر پیلانەکانی دوژمنانی گەلی کوردستان.
بێشك شەر لە نێوان هێزە کوردستانییەکان بە تایبەت لە نێوان پارتی دیموکراتی کوردستان (پدك) و پارتی کرێکارانی کوردستان (پکك) خزمەتی ئامانجەکانی تورکیایی دوژمن ئەکات.
ماوەیەکە بە ئاشکراو زۆر بە رونی پدك خەریکی جوڵاندنی هێزی پێشمەرگەی زێرەڤانییەو، سەرەتا لە زێنی وەرتێ بەناوی هێزی وەزارەتی پێشمەرگەوەو بۆ رێگرتن لەو کەسانە کە لە سنوورەوە نیازیان هەیە بێنە کوردستان دەستیپێکردو گرژی و ئاڵۆزی لە نێوان پدك و یەکێتی نیشتمانی کوردستان (ینك) بەرپا بوو، بەڵام لە پاش ئەو هێز جوڵاندنە بەناو وەزارەتی پێشمەرگەوە پدك لەلایەن خۆیەوە دەستی بە جوڵاندن و ناردنی هێزەکانی زێرەڤانی تەنانەت هێزی زرێپۆشی بۆ هەموو شوێنە هەستیارەکانی کرد بە تایبەتی بۆ قەسرێ و

سیدەکان ورەبایەکەی لوتکەی شیخ ناسر کە بە قوڵایی قەندیل ناسراوەو لەوێوە ناوچەیەکی پان و بەرین کۆنترۆڵ ئەکرێت چونکە شوێنێکی ستراتیژیی و سەربازییە و پێگەیەکی تایبەتی هەیە.
هێزەکانی پدك ئامێری لێدان و هەڵکەندن و پاککردنەوەی ڕێگاوبانیان پێ بووەو شاراوە نییە ئەو هەموو کەرەستانە بۆ دژایەتیکردنی (پکك) یە نەوەك بۆ دەرکردنی تورکیا لە خاکی داگیرکراوی کوردستان..
تورکیا ڕۆژانە بە تۆپ و فروکەی جەنگی و فڕۆکەی بێفڕۆکەوان بوردمانی هەرێمی کوردستان ئەکات و، سەرەرای بنکە سەربازییەکانی لەناو قوڵاییی حاکی کوردستان ، بەردەوامە لە ناردنی هێزی ترو لە چەندین ناوچە جێگیری کردووەو، ئەو جموجوڵەی سوپای تورکیاو لەشکرکێشەکانی لە ناوچەی هەفتانین بە ئاگاداری پدك و خودی مەسعود بارزانی سەرۆکی پارتی ئەنجامدراوە لە بەرامبەر مۆڵەت پێدان لەلایەن تورکیاوە لە دواخستنی دانەوەی قەرزەکانی تورکیا کە دراوە بە هەرێمی کوردستان و، ئەمەش لە کاتێکدایە نەیارەکانی کورد ئەڵێن بەردەوامبوونی تورکیا لە دەستدرێژیکردنە سەر عێراق ئەبێتە هۆی ئەوەی ئەو وڵاتە هەموو دەستەکانی لەدەست بدات و هیچ کەسێکیش ناتوانێت پاساو بۆ پێشێلکارییەکانی تورکیا بهێنێتەوە یان چاویان لێبپۆشێت.
وەزیری بەرگری تورکیا خەلوسی ئاکار لە کاتی دەستپێکردنی پرۆسەی بەناو (چنگی پڵنگ) باسی ئازایەتی سوپای تورکیا ئەکات وئەڵێت هێزەکانمان لەو پرۆسەسەیە لە سەروی عێراق(دەوڵەتی تورك قەت ناڵێت هەرێمی کوردستان) تۆپبارانی 700 شوێنی ـــ ئامانجی (پکك) یان کردو و ئەگەر بە وردی وراوەکانی ئەو وەزیرە خوێنرێژە لە یەکبدەینەوە بە تەواوەتی ئەزانین رژێمی تورکیا چەند ترسنۆك و درندەیەو دژی گەلی کوردە.
تورکیا بە فڕۆکە لە ناوچەی سیدەکانییداو دوو ئەفسەری عێراق کوژران و عێراق ئێباڵی ئەو دەستدرێژییە تاوانکارییە خستە ئەستۆی دەوڵەتی تورکیاو لەلایەن سەرۆك کۆماری عێراق و پەرلەمانی عێراق و حکومەتی عێراق ئەو کارەیان ریسواو ئیدانە کردو وتیان ئەو پێشلکارییە سەربازییە بۆ سەر خاکی عێراق و هەرێمی کوردستان پێشێلکارییەکی مەترسیدارەو تەنانەت نەیارەکانی هەرێمی کوردستان وەك حەیدەر عەبادی و قەیس خەزعەلی (ئیتر بە هەر مەبەستێك بێت) هاتنە دەنگ و کردەوەکانی تورکیایان ریسوا کرد بەڵام لە کوردستان هەر هەموو دەم هەراشەکان کەرۆژانە بازرگانی بە وشەو سۆزی هاولاتیانەوە ئەکەن بێدەنگ بوون و نقەیان لێوە نەهات.
سەربەست لەزگین ئەمرۆ بۆ میدیاکانی پدك قسەی کردو بە زمانێکی هەرەشە ئامێزو زبر هیرشیکردە سەر پککەو کەس نەیزانی بەناوی پدك

یان وەزارەتی پێشمەرگەوە قسە ئەکات و نوێنەری کامیانەو لە کونفرانسەکەی لەزگین تەنها ئەم دەزگایانەی پدك ئامادە بوون : کوردستان .تێ ڤێ ، سەتەلایتی 24 ، رووداوو زاگرۆس وهیچ دەزگایەکی تری کوردستان ئامادە نەبوو.

پدك لە زاری بەرپرسە باڵاکانیەوە دەستپێشخەری ئەکەن و هەوڵی ئەوە ئەدەن پککە بە تیرۆریست ناوببەن و، روو ئەکەنە هاوپەیمانان بە تایبەت ئەمریکا کە رێگر بن لە پککە و نەهێڵن چیتر هێرشیان بکرێتە سەرو بەو کردەوانەش دۆخەکە ئاڵۆزتر ئەکەن و خواست و ئارەزووی گەلی کوردستان بۆ ئاشتی و پێکەوە ژیانی حزبە کوردستانییەکان لەناو ئەبەن.

با هێڕشی سوپای تورکیاو فڕۆکە جەنگیەکانی و بەکرێگیراوانیان لە قاو بدەین و دەنگی ناڕەزایەتیمان ئەی هاوڵاتیانی کوردستان ، ژنان ، گەنجان، نووسەرو روناکبیران، رۆژنامەنووس و رۆشنبیران ، مامرستاو هونەمەندان و هەموو توێژەکانی کۆمەڵگا ، با هەموو لەهەر چوار پارچەی کوردوستان و دەرەوە دەنگ بەرز بکەینەوە، با هەمومان تورکیاو بەکرێگیراوەکانیان شەرمەزارو ڕیسوا بکەین، سەرکەوتن هەردەم بۆ گەلەکەمانە ، دکتاتۆرو فاشیستەکان و بەکرێگیراوانیان بۆ زبڵدانی مێژوو..

با هەموو داوابکەێن لە حکومەتی هەرێمی کوردستان و، پارتی دیموکراتی کوردستان و پارتی کرێکارانی کوردستان وازبێنن لە لوتبەرزی و بەکارھێنانی وشەی زبرو تومەت دابەشکردن بە سەر یەکتردا و ، شەری نێوانیان دوور لە دەستی دەرەکی لە رووی سەربازی و راگەیاندنەوە راگرن و. بە زمانی دیالۆگ و لە یەکتێگەیشتن گیروگرفت و کێشەکان چارەسەر بکەن و، هەردوولاش کۆکن لە سەر ئەوەی شەری ناوخۆیی کورد سوودی بۆ دوژمنان هەیە.

16/12/2020

ڕێیەک بەرەو فیردەوسی تر..
شیعر/ کاوە عوسمان عومەر

منم کۆچەر
بیرم نایەت،

لە چی شارێکەوە،
فریشتەکانی ب□د□ن□فرەتی..
دەرگاکانی ئاسودەیان پیشاندام،،
درەختە گرێنەکانی چاوی خۆرم،،
بە چاوی خۆم دیوە!
گەڕانەوە ،،
بۆ دەنکە گەنمە سەرەتاکانی بوون!
بە ئاوێنەکانی ڕۆژە تێپەڕیوەکان،،
بزەم دێ،،
کە ڕێ ئەکەم،،،
چنگەکانم پڕن،
لە شەونمی نەمری ،
هەرگیز نامرم،
چونکە لە ژێر تاڤگەی خەوی تۆم،
چی ئاسوودەییەکە..
مانەوە لە تەنیشت گیا شینەکانی..
کاتی نەمری، بۆ بریسکانەوە..
وەک هەتاوێکی سەوز!
بە شنەبا قسەت لەگەڵ ئەکەم،
با هەور.. لە نێوانمان بێ ،،،
هەر وەک بەدبەختیەکی خۆش،
با هەردەم لەیەک دوور بین،،،
دارستانە ئاڵتونەکانی ئاسمان..
لە شەوێکی زیوی،
وەک ڕێژنە ئەستێرەی یاخی..
پەلکێشی ئاوازی ..
درەوشانەوەیان کردم،
ئەی نامۆیی،
ئەی بە تامترین..
شەرابی ڕۆحی من،،
جازی دۆزەخ،،
بهاژێنە دڵی بەستەزمان،
با بسوتێ جەستە لە ژێر گڕکانی.. غوربەت،،،
چی گەوهەرێکە بیرەوەریت،،
کاتێ شەپۆلی سپێدەی..
نێو هەناوی مانگێکی خەواڵوو..
لە جوانی دڕندە،

لە چاوەکانما هەزاران..
مانگی شەرابین لە تۆ ،
ساتە شێتەکان،،،
ئەی کێڵگە کریستاڵیەکانی خوێن !
گوێم لە سەدای پارچە پارچەبوون ..و..
داڕوخان و داڕمانی..
قەڵاو پایەو شوێنەواری شوێنەکانە،
گۆڕستانی وشەم جێهێشتوە،،،
مەرگێکی خۆشبەخت و ..
ژینێکی چەند ساتەی خۆکوژم،،
لە پێکێ مەی ڕەشی ئافاتی ڕۆحا،
چنگ کەوتوە!
لە دەرگایەکی مسینی تری بونەوە.. دێمەدەر،
کتێبی بەدنەفرەتی عیشقی مۆر..
شین، ئەرخەوانی..
لە کەرن□قا□ی فریشتە دەرکراوەکانی
فیردەوسێ لە ئێستا ئەخوێنمەوە!
ئەمرم و زیندوئەبمەوە..
لە مەیخانەی خوێنی..
شیعرا،،،
بەیتی گوڵە خەشخاشی گەنجێتی،،
بۆ فریشتە ڕوخسار سوتاوەکانی..
جەنگەکان دەخوێنمەوە،
من پەرستگام بۆچیە،
گەر خۆم خواوەندێ بم لە ئاو،،،
بیرت بێ ئازیز،
هەموو گەردوون لە سێڵاوی..
چاوی تۆوە هەڵقوڵێ..
هیچ ئۆقیانوسێ،
جگە لە هەناسەی تۆ ناناسم..
پرسیارەکانی هاتن و..
چونەکانی من وەڵام داتەوە،،
عارفێکم بە مەرگ و …
نوێبوونەوەی خۆم..
دوورە مەملەکەتی نشینگەی من،
پێکەنینم دێ،،
بەو شەیتانە قەرەقۆزانەی ..

باس لە بەهەشت و..
دۆزەخی تاریکیم بۆ ئەکەن،
لەسەر تیغی تیژی خەنجەر..
لەسەر دڵی منداڵی!
شکۆفەکانی ژوان ،،
هەپروون هەپروون ئەکەن،،
گەر بتەوێ لە زمانی با تێبگەی،
دەبێ کۆچەر بی،
خۆت خواەوەند بی..
نوور بی، ،،
پەیامبەری نەناسراوی …
خۆشبەختی و بەدبەختی..
ئەو مرۆڤە تێکشکاو ن□ی…
ژێر تۆفانە لم بی،
من لەگەڵ باران و ..
پروشەی قژی تۆ،،
قسە دەکەم،،،
چی پێویستم بە خواەوندی…
بەردی خەمگینیە،،
فرمێسکە زیوینەکانی تۆیە،،
قیبل□ نمای..
نەخشەی ئەو سەردەمانەی..
لە قەراخی دەریای مێژودا ..
نغرۆ بوون..
ئەی پردە ڕۆحیەکان بۆئاسوودەیی،
ئەی پردە فڕیوەکان …
بەرەو باهۆزی سەرخۆشی بە شیعر!
ئەی پردە شەختە هەڵواسراوەکان،
بەرەو بێستانی زەردی تەنیایی قەشەنگ، ،،
من بە موسافیری خۆمەوە..
. ئەبریسکێمەوە،،
با سەمفۆنیای گوڵە نیلۆفەر، نۆتای…
ڕۆحسوتانی شیعرم بۆ بژەنێ ،،
خەشخاشی ڕەنگاڵە ڕوخساری تۆو…
و ئەفیونی..
ئیلهامی چیای فرمێسکی دیدەنیەکی ترتە،
ڕێیەک بەرەو خۆرێک..

لـە سیحری تر
واڵا ئەکا.

وێنەکە تابلۆیەکی نیگارکێشی فەڕەنسی
Claude Oscar Monet – Landscape

جەنگی پیرۆز .. ن: هیو هاژ..
و: دادیار ئازاد

ئەمە کوڕەک□ یە،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە دایکەک□ یە،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە باوکەک□ یە،
ئەوەی دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە گولـــلەک□ یە،
ئەوەی باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە پەلەپیتکەک□ یە،
ئەوەی گولـــلەکەی تێگرت،
گولـــلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە عەریفەکەیە،
ئەوەی پەلەپیتکەکەی داگرت.
پەلەپیتکەیێک کە گولـــلەکەی تێگرت،
گولـــلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە مولـازمەکەیە،
ئەوەی عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـــلەکەی تێگرت،
گولـــلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە عەقیدەکەیە،
ئەوەی مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـــلەکەی تێگرت،
گولـــلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە فەرماندەکەیە،
ئەوەی عەقیدەکەی دەستواڵـاکرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـــلەکەی تێگرت،
گولـــلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە لەشکرەکەیە،
ئەوەی فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـاکرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە پارەکەیە،
ئەوەی لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـاکرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمانە باجەکانن،
ئەوانەی پارەکەیان پێ دابینکراوە،
پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـاکرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،

بەهێز و باڵا بەرز.

ئەمە میللەتە،
ئەوەی باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،
پارەیەک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیەک کە عەقیدەکەی دەستواڵا کرد،
عەقیدێک کە مولازمەکەی مەشقدا،
مولازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیەک کە گوللەکەی تەگرت،
گوللەیەک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵا بەرز.

ئەمە تەنیا یادانانە،
ئەوەی بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،
پارەیەک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیەک کە عەقیدەکەی دەستواڵا کرد،
عەقیدێک کە مولازمەکەی مەشقدا،
مولازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیەک کە گوللەکەی تەگرت،
گوللەیەک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵا بەرز.

ئەمە دەوڵەتە،
ئەوەی تەنیا یاسای داناوە،
یاسایەک کە بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،

پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـا کرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە سەرۆکـکۆمارە،
ئەوەی پێشەوای دەوڵەتە،
دەوڵەتێک کە تەنیا یاسای داناوە،
یاسایێک کە بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،
پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـا کرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە سیاسەتە ژیرانەکەیە،
ئەوەی سەرۆک لە پەنایەوە بڕیاری دەدا،
سەرۆکێک کە پێشەوای دەوڵەتە،
دەوڵەتێک کە تەنیا یاسای داناوە،
یاسایێک کە بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،

پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـا کرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە جەنگە پیرۆزەکەیە،
ئەوەی سیاسەتی ژیرانەی گڕدا،
سیاسەتێک کە سەرۆک لە پەنایەوە بڕیاری دەدا،
سەرۆکێک کە پێشەوای دەوڵەتە،
دەوڵەتێک کە تەنیا یاسای داناوە،
یاسایێک کە بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،
پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵـا کرد،
عەقیدێک کە مولـازمەکەی مەشقدا،
مولـازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گولـلەکەی تێگرت،
گولـلەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵـا بەرز.

ئەمە ئیمانە دامەزراوەکەیە،
ئەوەی کوانووی جەنگی پیرۆزی جۆشدا،
جەنگێک کە سیاسەتی ژیرانەی گڕدا،
سیاسەتێک کە سەرۆک لە پەنایەوە بڕیاری دەدا،
سەرۆکێک کە پێشەوای دەوڵەتە،

دەوڵەتێک کە یاسای داناوە،
یاسایێک کە بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،
پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵاکرد،
عەقیدێک کە مولازمەکەی مەشقدا،
مولازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گوللەکەی تێگرت،
گوللەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵا بەرز.

ئەمە ئایینەکەیە،
ئەوەی ئیمانی دامەزراوی ختوکەدا،
ئیمانێک کە کوانووی جەنگی پیرۆزی جۆشدا،
جەنگێک کە سیاسەتی ژیرانەی گڕدا،
سیاسەتێک کە سەرۆک لە پەنایەوە بڕیاری دەدا،
سەرۆکێک کە پێشەوای دەوڵەتە،
دەوڵەتێک کە یاسای داناوە،
یاسایێک کە بەرژەوەندیی میللەتە،
میللەتێک کە باجەکانی داوە،
باجێک کە پارەکەی پێ دابینکراوە،
پارەیێک کە لەشکرەکەی لەسەر دامەزراوە،
لەشکرێک کە فەرماندەکە سەرکردایەتیی کرد،
فەرماندەیێک کە عەقیدەکەی دەستواڵاکرد،
عەقیدێک کە مولازمەکەی مەشقدا،
مولازمێک کە عەریفەکەی دەستوردا،
عەریفێک کە پەلەپیتکەکەی داگرت،
پەلەپیتکەیێک کە گوللەکەی تێگرت،
گوللەیێک کە باوکەکەی کوشت،
باوکێک کە دایکەکەی خۆشویست،
ئەوەی کوڕەکەی بوو،
بەهێز و باڵا بەرز.

ئەمە خودایە،
ئەوەی دڵپڕە و گریا.

ن: هیو هاژ
و: دادیار ئازاد

سەرنجێک: ئەم دەقە پڕ وردەکارییە.
بنیاد و ناو□□ک و تەکنیکەکەی گەلێک بەرزە و داهێنەرانەیە.
من زۆر پێیەوە ماندووبووم، دڵنیاشم تەواو دەستەمۆ نەبوو.
جا شیعر لە قۆزاخەی زمانی بن (Original)ی خۆیدا بێتەدەر،
دەستەمۆی کێ د□ بێت!